

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/562/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112234379
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Potocký
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5112234379.3

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného splnomocneným zástupcom Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, v konaní o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Žilina, č. k. 14C/299/2012-33 zo dňa 5. septembra 2013, takto

rozhodol:

uznesenie okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým uznesením konanie zastavil (výrok I.) a vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (výrok II.).

Citujúc ust. § 103, § 104 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), ako i ust. § 15 ods. 1 a § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len „zák. č. 514/2003 Z. z.“) v odôvodnení uznesenia uviedol, že základnou podmienkou rozhodnutia o nárokoch podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. je preukázanie podania žiadosti o predbežné prerokovanie nárokov podľa § 15 ods.1 zákona č. 514/2003 Z. z. Hoci súd výzvou zo dňa 15.04.2013 žiadal navrhovateľa o predloženie potvrdenia o prijatí žiadosti o predbežné prerokovanie návrhu na náhradu škody, navrhovateľ uviedol, že nedisponuje rovnopisom návrhu na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ktorý by obsahoval vyznačený dátum podania. Navrhoval oboznámiť bližšie neidentifikovaný spis odporcu, pretože printový rovnopis návrhu z dôvodu hospodárnosti a z dôvodu nenavyšovania škody nevyhotovil.

Okresný súd vyslovil názor, že je vecou navrhovateľa aký postoj zaujme k ochrane a uplatneniu jeho práv v súdnom konaní. Skutočnosť, že navrhovateľ nechce vyvíjať činnosť v súvislosti s uplatneným nárokom, nemožno považovať za zásadu hospodárnosti konania ako jenu z procesných zásad súdneho konania. Súd z vlastnej činnosti doposiaľ nezistil žiadne skutočnosti o tom, že by boli zo strany navrhovateľa podané návrhy podľa § 15 ods.1 zák. č. 514/2003 Z. z., pričom sa jedná o podmienku, bez ktorej nemôže rozhodnúť o nároku. Táto skutočnosť nemôže byť preukazovaná ani úradnou činnosťou súdu, ale je povinný preukázať navrhovateľ, ktorý je nositeľom práv a povinností a ktorý sa slobodne rozhoduje o tom, aký postoj k uplatneniu jeho práv zvolí.

Súd výslovne poukázal na skutočnosť, že bez toho aby mal v konaní preukázané, že bol podaný návrh na predbežné prerokovania náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, nemôže v konaní konať. Zdôraznil, že ak navrhovateľ podal návrh podľa § 15 ods.1 zák. č. 514/2003 Z. z., musí disponovať minimálne obsahom takéhoto návrhu, pretože inak by nemohol podať žalobu, ktorá sa od týchto nárokov odvíja. Považoval za irelevantné, či návrh bol podaný individuálne alebo hromadne, v elektronickej alebo listinnej podobe a pokiaľ navrhovateľ chcel nároky uplatniť v súdnom konaní, mohol si rovnopis zabezpečiť. Zaslanie databázy rovnako ako aj oboznámenie sa s obsahom spisu nie je dôkazom podľa § 125 O. s. p. Nakoľko súd nezistil, že by bola zo strany navrhovateľa podaná žiadosť

o predbežné prerokovanie nároku podľa §15 ods.1 zák. č. 514/2003 Z. z., bez ktorej o návrhu nemôže rozhodnúť, musel konanie zastaviť.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ z dôvodu, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 221 ods. 1 O. s. p.

V dôvodoch uviedol, že prvostupňový súd na základe vykonaného šetrenia, nie však dokazovania, dospel k nesprávnemu záveru, že navrhovateľ pred podaním návrhu nepodal na príslušnom orgáne žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ktorú si uplatňuje v tomto konaní a preto súd vyvodil právny záver, že nemá právomoc konať. Uvedené skutkové zistenie je nesprávne, lebo na Ministerstve spravodlivosti SR podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ktorú skutočnosť preukázal v prvostupňovom konaní tým, že predložil zoznam jednotlivých žiadostí, ktoré Ministerstvo spravodlivosti SR potvrdilo. Navyše odporca, za ktorého koná práve Ministerstvo spravodlivosti, skutočnosť, že by navrhovateľ v tejto konkrétnej veci nepodal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku v rovnakom rozsahu ako je obsahom žaloby, nikdy nenamietal a táto otázka nie je v konaní spornou. Navrhovateľ tiež viackrát prvostupňovému súdu označil dôkaz, ktorý žiada v tomto konaní vykonať a to oboznámenie sa s príslušným spisom Ministerstva spravodlivosti SR. Okresný súd však tento dôkaz vôbec nevykonal. Prvostupňový súd tak bez skutočného zistenia dospel k záveru, že žiadosť o predbežné prerokovanie v konkrétnej veci nebola podaná.

Navrhovateľ v ďalšej časti odvolania namietal, že v predmetnej veci rozhodoval vylúčený sudca. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol z ním označených skutočností (uvedených v texte žaloby) dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia slovenských, ako i medzinárodných súdov, majúc za to, že názor krajského súdu vo veci nestrannosti je v rozpore s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva. Poukázal tiež na to, že podal ústavnú sťažnosť pre porušenie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu. V ďalšej časti odvolania poukazoval na skutočnosti, ku ktorým v prejednávanej veci ani nedošlo, prípadne neboli riešené (navrhovateľ napr. namietal, že nebol oboznámený s obsahom dôkazov a nemal možnosť sa k nim vyjadriť, a sám nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení)

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na opätovné prejednanie.

Odporca sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené podľa § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.), preskúmal uznesenie okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) uznesenie okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/, ods. 2 O. s. p., zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z nasledovných dôvodov:

V predmetnom konaní sa navrhovateľ proti odporcovi domáha náhrady škody a nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. z dôvodu, že táto škoda mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Žilina, ktorý nerozhodol v zákonom stanovenej lehote o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci dlžníka Z. K., nar. XX.XX.XXXX, v exekučnej veci vedenej na exekútorskom úrade pod č. EX 13959/2010.

Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého uznesenia, okresný súd založil svoje rozhodnutie na nedostatku právomoci súdu, pre nesplnenie podmienok konania - nepreukázaní skutočnosti, že podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku. S týmto záverom sa odvolací súd nestotožňuje.

Zo spisového materiálu je zrejmé, že navrhovateľ navrhol na preukázanie svojho tvrdenia (že podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody) vykonať dôkaz - vyžiadať originál návrhu na predbežné prerokovanie nároku, ktorý odporca založil do svojho spisu (písomné podanie žalobcu zo dňa 01.07.2013, doručené súdu 08.07.2013) keď navrhovateľ zároveň tvrdil, že originál návrhu na predbežné prerokovanie nároku podal osobne do podateľne, pričom odporca potvrdil prijatie individuálneho návrhu spolu s prijatím iných individuálnych návrhov označením ich súpisu prezenčnou pečiatkou. Odporca zároveň poznamenal, že súdu bola predložená príloha - potvrdenie MS SR o prijatí žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody v konaní ZE -8605-6428, 10710-NZP, NP-8426-1, 14957- ISTINA RS. Tiež tvrdil, že v danom štádiu konania neexistuje námietka zo strany

odporcu, že návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody v tejto individuálnej veci nebol daný a v prípade pochybností navrhol získať vyjadrenie priamo od odporcu.

Za vykonanie dôkazu je zodpovedný súd. Súd nemusí vykonať všetky dôkazy navrhnuté účastníkmi, pokiaľ nie sú potrebné pre zistenie skutkového stavu veci. To však v danom prípade nemožno konštatovať. Navrhnutý dôkaz bol spôsobilý preukázať alebo vyvrátiť tvrdenie navrhovateľa, že bola podaná žiadosť o predbežné prerokovanie nároku v totožnej veci totožných účastníkov. Navyiac za situácie, keď ide o skúmanie podmienok konania, je potrebné vychádzať z princípu oficiality. Nemožno opomenúť ani ust. § 120 ods. 3 O. s. p., ktoré dáva súdu možnosť osvojiť si skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov.

Pokiaľ okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia výslovne poukázal na skutočnosť, že bez toho aby mal v konaní preukázané, že bol podaný návrh na predbežné prerokovania náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, nemôže v konaní konať a zdôraznil, že ak navrhovateľ podal návrh podľa § 15 ods.1 zák. č. 514/2003 Z. z., musí disponovať minimálne obsahom takéhoto návrhu, pretože inak by nemohol podať žalobu, ktorá sa od týchto nárokov odvíja, pričom považoval za irelevantné, či návrh bol podaný individuálne alebo hromadne, v elektronickej alebo listinnej podobe a že bolo povinnosťou navrhovateľa rovnopis zabezpečiť, odvolací súd uvádza, že s týmto názorom sa nestotožňuje. V tomto smere zastáva názor, že žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody na príslušnom orgáne štátu predstavuje osobitnú, odstrániteľnú podmienku konania, keď právnym dôsledkom nepodania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku je zastavenie konania pre nedostatok podmienok konania. V tejto súvislosti však poukazuje na skutočnosť, že účelom konania o predbežnom prerokovaní nároku podľa zák. č. 514/2003 Z. z. nie je vydanie rozhodnutia, ale len pokus o mimosúdne urovanie. Pokiaľ ide teda o podmienku predbežného prerokovania nároku ako podmienku poskytnutia súdnej ochrany, jej posudzovanie nemôže byť príliš formalistické, čo by v konečnom dôsledku viedlo k odmietnutiu spravodlivosti (už i z dôvodu, že sa jedná o odstrániteľnú podmienku) a teda pokiaľ mal okresný súd pochybnosti o uplatnení tohto nároku navrhovateľom v zmysle príslušných ustanovení zák. č. 514/2003 Z. z., mal pred vydaním rozhodnutia vyžiadať stanovisko odporcu resp. vyžiadať od neho príslušný spis na vec sa vzťahujúci.

Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Čo sa týka námietky navrhovateľa, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca (žalobca vo svojich podaniach opätovne poukazuje, že žiadny zo sudcov prvostupňového súdu nemôže vec prejednať a rozhodnúť pre jeho predpojatosť založenú na skutočnosti, že prvostupňový súd zapríčinil svojím nelegálnym konaním - nesprávnym úradným postupom - vznik škody), odvolací súd uvádza, že o vylúčení/nevylúčení sudcov okresného súdu bolo rozhodnuté uznesením Krajského súdu v Žiline v konaní 6NcC/430/2013-19 dňa 30.04.2013. Na obsah tohto uznesenia krajský súd poukazuje a zároveň dodáva, že ani v súčasnom štádiu konania neboli zistené skutočnosti pre vylúčenie zákonného sudcu.

Rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O. s. p. predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, čl. 48 ods. 1 Ústavy SR), preto treba trvať na tom, že sudcu vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci možno skutočne iba výnimočne a z naozaj závažných dôvodov. Vzťah sudcov je pri výkone rozhodovacej činnosti riadený princípom prezumpcie nezávislosti súdnej moci, ktorá nepodlieha subjektívnym pocitom sudcov pri ich rozhodovaní a nie je ničím zaťažovaná v ich postojoch voči súdu. Pôsobenie sudcov na určitom súde je vždy objektívne dané, preto len sama táto skutočnosť nemôže byť dôvodom ich vylúčenia. Sudcovia ako reprezentanti verejnej moci by tak apriórne stáli vo svetle spochybňujúcom ich profesionálne schopnosti. Vzájomný vzťah medzi sudcom a súdom nie je vzťahom zamestnaneckým alebo služobným. Vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu. Sudca je pri výkone funkcie sudcu nezávislý, zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietahov, len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom (§ 2 ods. 2 zák. č. 385/2000 Z. z.). Nezávislosť sudcu je nevyhnutné vidieť aj ako nezávislosť v rámci samotnej súdnej moci, celého súdneho systému, aj konkrétneho súdu, na ktorom sudca pôsobí. Iba takéto chápanie nezávislosti je predpokladom nestrannosti sudcu, ktorú nesmie nikto ohroziť (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1Nc/86/2011 zo dňa 24.11.2011).

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.